

ÎNCHEIERE

25 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de
Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Banca de Economii SA, în proces de lichidare,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Băncii de Economii SA, în proces de lichidare, către Aliona Ciubara, Rodica Berliba, Maria Ababii, Igor Casico, Eugeniu Rusu, Octavian Jalba, Maria Zară, Aliona Hanganu și Ghenadie Hanganu cu privire la încasarea prejudiciului cauzat în urma săvârșirii infracțiunii,

împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost casată parțial hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, prin care a fost admisă parțial cererea de chemare în judecată,

c o n s t a t ă:

La 04 februarie 2018, Banca de Economii SA, în proces de lichidare, a depus cerere de chemare în judecată către Ciubara Aliona, Berliba Rodica, Jalba Oclavian și Russu Eugeniu, solicitând încasarea prejudiciului cauzat în urma săvârșirii infracțiunii.

În motivarea acțiunii, a indicat că, la 12.01.2015, prin sentința Judecătoriei Rîșcani, pe dosarul penal nr.1ra-988/2015, Ciubara Aliona și Berliba Rodica au fost condamnate pentru comiterea infracțiunilor, prevăzute de art. 42 alin.(2), art.43, art.191 alin.(5) Cod penal al RM.

Pe cazul dat, cerințele SA Banca de Economii, în proces de lichidare, care a fost recunoscută parte vătămată și parte civilă, au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor instanța să se expună în procedură civilă.

Conform deciziei Curții Supreme de Justiție din 07.10.2015, hotărârea primei instanțe a rămas în vigoare. În cadrul urmăririi penale a fost stabilit faptul comiterii de către un grup criminal a sustragerii mijloacelor bănești stocate în depozitul de valori din filiala nr. 39 Rîșcani, în proporții deosebit de mari.

În rezultatul controlului auditului intern și a reviziei, a fost stabilită suma neajunsului în mărime de 7738000,00 de lei la data de 25.07.2014; 1271000,00 de lei la data de 25.07.2014; 74250,00 de lei la data de 31.07.2014; 50450,00 de dolari la data de 25.07.2014; 88800,00 de euro la data de 25.07.2014.

La balanța contabilă a SA Banca de Economii, în proces de lichidare, s-a reflectat stingerea parțială a prejudiciului cauzat prin sumele depuse în mărime de: 665000,00 de lei la data de 25.07.2014; 3550,00 de dolari la data de 25.07.2014; 12700,00 de euro la data de 25.07.2014. Bani depuși la casa filialei nr. 39 Rîșcani: 15000,00 de lei la data de 04.08.2014; 40000,00 de lei la data de 12.08.2014; 10000,00 de lei la data de 14.08.2014; 10000,00 de lei la data de 20.08.2014; 20000,00 de lei la data de 09.09.2014.

S-a constatat că, Berliba Rodica, a procurat pe numele lui Octavian Jalbă automobilul de model „Volkswagen Passat” XXX, anul producerii 2006, numărul motorului WVWZZZ3CZXXX, din o parte a mijloacelor bănești însușiții de ultima.

Condamnata Ciubara Aliona a procurat din o parte de mijloace bănești sustrate de ea, bunul imobil pe care l-a înregistrat pe numele lui Russu Eugen.

Conform încheierii Judecătoriei sectorului Buiucani, mun. Chișinău din 05.08.2014, a fost aplicat sechestru pe bunurile persoanelor și anume: Octavian Jalbă - automobilul de model - Volkswagen Passat XXX, anul producerii 2006, numărul motorului WVWZZZ3CZXXX; Eugeniu Russu - 12 obiecte din bunurile imobile, amplasate în XXX, raionul Rîșcani.

Pârâții pe dosar, Ciubara Aliona și Berliba Rodica, sunt persoane recunoscute vinovate în cauzarea prejudiciului SA Banca de Economii, în proces de lichidare, prin comiterea infracțiunii pe care ultimele sunt obligate să-l restituie.

Pârâții, Russu Eugen și Jalbă Octavian, au procurat imobilele pe cale ilegală, pe care au fost aplicat sechestru în limitele prevăzute de art. 202 alin. (3) CPP al RM și din contul cărora trebuie să fie recuperat prejudiciul cauzat SA Banca de Economii, în proces de lichidare.

Astfel, a solicitat încasarea în mod solidar de la Ciubara Aliona și Berliba Rodica următoarele sume cu titlu de recuperare a prejudiciului cauzat - 8323250,00 de lei; 46900,00 de dolari; 76330,00 de euro, la fel, din contul bunului care îi aparține lui Octavian Jalbă - automobilul de model „Volkswagen Passat” XXX, anul producerii 2006, numărul motorului WVWZZZ3CZXXX și Eugen Russu - 12 obiecte din bunurile imobile, la fel, și - terenul cu numărul cadastral XXX, or. XX, construcție cu nr. cadastral XXX, amplasată în XXX, raionul Rîșcani; construcție cu număr cadastral XXX; XXX; XXX; XXX din XXX, raionul Rîșcani; teren cu nr. cadastral XXX și construcție cu nr. cadastral XXX din XXX, raionul Rîșcani; teren cu nr. cadastral XXX și construcție cu nr. cadastral XXX din XXX, raionul Rîșcani; teren cu numărul cadastral XXX și construcția cu numărul cadastral XXX din XXX, raionul Rîșcani.

În cadrul ședinței de judecată din 28 iunie 2016, reprezentantul reclamantului SA Banca de Economii, în proces de lichidare, Cantîșeva Natalia, a înaintat cerere de concretizare a acțiunii referitor la încasarea prejudiciului cauzat în urma comiterii infracțiunii.

În motivarea cererii a indicat că, prin sentința Judecătorei Râșcani din 12.01.2015, pe dosarul cu nr. 1ra-988/2015, Ciubara Aliona și Berliba Rodica au fost condamnate în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.42 alin.(2), art.43, art.46, art.191 alin. (5) Cod Penal al RM, pe faptul sustragerii mijloacelor bănești din depozitele de valori ale filialei nr. 39 Râșcani SA „Banca de Economii”. Sentința este definitivă.

În cadrul urmăririi penale, a fost stabilit faptul că, un grup de infractori au sustras mijloacele bănești din depozitele de valori ale filialei nr. 39 SA „Banca de Economii” în proporții deosebit de mari. În rezultatul petrecerii controlului auditului intern și a reviziilor, au fost stabilite sumele neajunsurilor în mărime: 7738000,00 de lei la 25.07.2014; 1271000,00 de lei la 25.07.2014; 74250,00 de lei la 31.07.2014; 50450,00 de dolari la 25.07.2014; 88800,00 de euro la 25.07.2014. La balanța contabilă a SA „Banca de Economii” s-a reflectat rambursarea parțială a prejudiciului cauzat prin depunerea banilor.

Conform certificatului eliberat de către contabilul-șef al SA „Banca de Economii” nr. 12-01- 04/405 din data de 24.11.2014, suma prejudiciului cauzat la data de 24.11.2014 constituia: 8 323 250.00 de lei, 46 900.00 de dolari, 76 330.00 de euro. În sentința din 12.01.2015 este menționat faptul că, Ciubara Aliona și Berliba Rodica au recunoscut suma prejudiciului cauzat și se obligă să-l restituie.

Pe dosarul menționat, cerințele SA „Banca de Economii”, care a fost recunoscută ca parte vătămată și partea civilă, au fost recunoscute în principiu, urmând ca asupra cuantumului prejudiciului instanța să se expună în procedura civilă.

Ciubara Aliona având intenții de spălare a banilor sustrași, a transmis o parte din mijloacele bănești lui Rusu Eugen pentru procurarea imobilului. Ulterior, Rusu E. a înșușit și a înregistrat pe numele său 12 obiecte de bunuri imobile.

Prin ordonanța ofițerului de urmărire penală, maior R. Grati, din 04.08.2014, Rusu Eugen a fost recunoscut ca fiind parte pârâtă. În ordonanța dată este menționat faptul că, Ciubara Aliona din o parte din banii sustrași a procurat bunurile imobile pe care le-a înregistrat pe numele lui Rusu Eugen.

În privința Alionei Ciubara a fost stabilit faptul spălării banilor, sustrași din depozitele de valori, din care motiv a fost pornită cauza penală pe art.243 alin.(3) CP al RM, care la momentul depunerii cererii în cauză se examinează în Judecătoria Râșcani.

Conform ordonanței din 04.08.2014, pe dosarul penal cu nr.2014970381, pornit pe faptul sustragerii mijloacelor bănești în proporții deosebit de mari, ca parte pârâtă a fost recunoscut Jalbă Octavian. În ordonanța din 04.08.2014 este menționat că, condamnată Berliba Rodica a procurat și a înregistrat pe numele lui Jalbă Octavian automobilul de model VOLKSWAGEN PASSAT, cu nr/î XXX, anul producerii 2006, numărul motorului - WVWZZZ3CZXXX, din o parte a banilor sustrași. Sustragerea banilor a fost posibilă în rezultatul acțiunilor criminale și încălcărilor, la fel, și din partea directorului filialei, Igor Casico, contabilului-șef Maria Ababii, încălcând un șir de acte normative, regulamentele interne ale Băncii de Economii, fișele de post și cu depășirea atribuțiilor de serviciu.

Prin sentința Judecătorei Rîșcani din 03.06.2016, au fost condamnați fostul director și contabilul-șef al filialei nr.39 SA „Banca de Economii”, director - Igor Casico, pe art. 335 al. (1¹) CP al RM, iar contabilul-șef Maria Ababii - pe art. 194 alin. (4), art. 243 alin.(3) CP al RM.

Instanța de judecată a stabilit că, Casico Igor, fiind directorul filialei nr. 39 SA „Banca de Economii”, în perioada anilor 2007-2014, folosindu-se de situația sa de serviciu, în interesele sale și în interesele persoanelor terțe, și anume, Ciubara Aliona și Berliba Rodica, a încălcat un șir de acte normative, care reglementează activitatea instituțiilor financiare. Contrar art. 24 al Legii privind evidența contabilă nr. 113 din 27.04.2007 și regulamentului intern al băncii, nu a asigurat împreună cu contabilul-șef petrecerea anuală a inventarierii mijloacelor bănești în depozitele de valori ale filialei, nu a asigurat siguranța banilor, nu a organizat activitățile de muncă a angajaților filialei în corespundere cu cerințele legislației, nu a întreprins măsuri de atragere la răspundere a persoanelor învinuite în sustragerea banilor și nu a cerut de la ei recuperarea prejudiciului, ceea ce a dus la cauzarea băncii prejudiciului în mărime deosebit de mari.

Ababii Maria, fiind contabil-șef al filialei, folosindu-se de situația sa de serviciu, în perioada anilor 2007-21.07.2014, contrar atribuțiilor sale de serviciu, a permis sustragerea mijloacelor bănești din depozitele de valori de către Ciubara A. - șeful depozitului de valori și Berliba R. - contabil șef-adjunct al filialei.

La fel, Ababii Maria a fost recunoscută vinovată în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.243 alin.(3) lit.b) CP, și anume, de spălarea banilor în mărime de 350000 de lei. Instanța de judecată a stabilit că, Ababii Maria, având intenții de spălare a banilor, le-a transmis pentru procurarea imobilului rudelor sale - Hanganu Aliona și Hanganu Ghenadie, după care pentru a reda legalitatea afacerilor, prin intermediul lui Hanganu Aliona și Hanganu Ghenadie - care au fost recunoscuți pârâți pe dosarul penal, a împrumutat bani de la rude. Pe dosarul dat, SA „Banca de Economii” a fost recunoscută ca fiind parte vătămată și parte civilă. Cerințele SA „Banca de Economii” au fost admise în principiu, urmând ca asupra cuantumului instanța să se expună în procedura civilă.

Prin acțiunile sale, Aliona Ciubara, Rodica Berliba, Igor Casico și Maria Ababii au cauzat băncii neajunsuri de mijloace bănești - prejudiciu în mărime deosebit de mari, pe care aceștia sunt obligați să-l restituie.

Astfel, reclamanta solicită să fie încasat în mod solidar de la Aliona Ciubara, Rodica Berliba, Igor Casico și Maria Ababii suma prejudiciului cauzat în mărime de: 8 323 250,00 de lei; 46 900,00 de dolari SUA; 76 330,00 de euro.

Pârâții, Aliona Ciubara, Rodica Berliba, Igor Casico și Maria Ababii, sunt vinovați în cauzarea prejudiciului SA „Banca de Economii”, în urma comiterii infracțiunilor, fapt care a fost constatat de către instanța de judecată și care necesită de a fi recuperate. Pârâții, Octavian Jalbă, Eugen Russu - au procurat imobilele pe cale ilegală, care a fost puse sub sechestru în limitele prevăzute de art.202 alin.(3) CPP al RM și din conturile cărora urmează a fi restituit prejudiciul cauzat SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare.

În așa fel, reprezentantul reclamantei a solicitat încasarea în mod solidar, de la Aliona Ciubara, Rodica Berliba, Igor Casico și Maria Ababii, următoarele sume pentru recuperarea prejudiciului cauzat: 8 323 250,00 de lei; 46 900,00 de dolari; 76 330,00 de euro. Încasarea în limitele sumei prejudiciului, pe următoarele bunuri, care aparține cu drept de proprietate: Jalbă Octavian - automobilul de model VOLKSWAGEN PASSAT, cu nr/î XXX, anul producerii 2006, numărul motorului - WWZZZ3CZXXX; încasarea în limitele sumei prejudiciului, pe următoarele bunuri, care aparține cu drept de proprietate: Rusu Eugen - 12 obiecte de bunuri imobile.

La 07 decembrie 2017, SA „Banca de Economii”, în proces de lichidare, a înaintat cerere de concretizare a pretențiilor privind încasarea prejudiciului cauzat ca urmare a săvârșirii infracțiunii.

Reclamanta și-a concretizat pretențiile, pe marginea cererii de chemare în judecată înaintate, cu solicitarea de a dispune încasarea prejudiciului pe bunurile ce aparțin cu drept de proprietate Alionei Hanganu și lui Ghenadie Hanganu, care au fost procurate din banii sustrași de la Bancă, ca urmare fiindu-i cauzat prejudiciul în proporții deosebit de mari.

Astfel, a solicitat admiterea cererii de concretizare a pretențiilor, admiterea acțiunii civile și dispunerea încasării solidare a prejudiciului cauzat în suma de 8323250,00 de lei; 46900,00 de dolari și 76330,00 de euro din contul inculpaților și a părților civilmente responsabile Igor Casico, Maria Ababii, Aliona Ciubara, Rodica Berliba, Hanganu Ghenadie, Hanganu Aliona, Russu Eugeniu, Maria Zară, Octavian Jalbă, în beneficiul Bancii de Economii SA, în proces de lichidare.

La 05 septembrie 2018, reprezentantul reclamantei, Marinela Artin, în cadrul ședinței de judecată, a înaintat cerere completată privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

SA Banca de Economii, în proces de lichidare, a solicitat încasarea solidară a prejudiciului material cauzat în proporții deosebit de mari, în urma comiterii infracțiunii, care constituie suma considerabilă în mărime de 8,323,250,00 (opt milioane trei sute douăzeci și trei mii două sute cincizeci, 00) de lei, 46,900,00 patruzeci și șase mii nouă sute,00) de dolari, 76,330,00 (șaptezeci și șase mii trei sute treizeci, 00) de euro.

În motivare a indicat că, Banca a prezentat repetat Certificatul nr.12-01-05/208/3168 din 01.12.2017, prin care se confirmă prejudiciul ce i-a fost cauzat prin infracțiune și, anume prin delapidarea averii din depozitul de valori al filialei nr.39 Rîșcani, reflectat în bilanțul contabil al Băncii.

Conform acțiunii civile înaintate, Banca de Economii SA, a solicitat încasarea solidară a prejudiciului cauzat în mărime de 8,323,250,00 de lei, 46,900,00 de dolari și 76,330,00 de euro, nefiind incluse în suma prejudiciului solicitat mijloacele bănești care au fost rambursate de către inculpați și părțile civilmente responsabile.

În susținerea celor menționate a prezentat certificatul prin care se confirmă soldul prejudiciului cauzat - delapidarea averii din depozitul de valori al filialei nr. 39 Rîșcani, reflectat în bilanțul contabil al SA „Banca de Economii”, ce constituie suma totală de 8,323,250 de lei, 46,900,00 de dolari și 76,330,00 de euro.

Referitor la fraudarea conturilor de depozit deținute de persoanele fizice în cadrul SA „Banca de Economii”, de către inculpatele Ciubara Aliona și Berliba Rodica, reclamanta indicat că, Ciubara Aliona Valentin, în perioada anilor 2010-2014, folosindu-se de situația sa de serviciu ce-i permitea accesul liber la blanchetele libretelor de economii ale filialei ce se păstrau în depozitul de valori în procesul de deservire a conturilor persoanelor fizice, a deschis în mod fraudulos 10 conturi de depozit și a cauzat Băncii un prejudiciu material în proporții deosebit de mari, în mărime de 1,436,264,11 de lei; 134,217,17 de euro; 10,000,00 de dolari.

Ciubara Aliona, în perioada de timp a anilor 2005-2014, folosindu-se de situația de serviciu ce-i permite accesul liber la blanchetele libretelor de economii ale filialei, în procesul de deservire a conturilor persoanelor fizice, primind de la 15 (cincisprezece) clienți mijloace bănești în valoare totală de 1,022,000,00 de lei; 56,895,00 de euro; 31,787,00 de dolari, a deschis în mod fraudulos 21 (douăzeci și unu) conturi de depozit, cărora le-a atribuit numere inexistente, eliberându-le 21 (douăzeci și unu) livrete de economii fără a înregistra în modulul DEPOZITE din sistemul informațional al Băncii, imitând prin acest mod confirmarea primirii banilor în administrarea BEM, însușind astfel ilegal de la clienți mijloace bănești în proporții deosebit de mari, după cum urmează: Tăbîrță Timofei - 1,000.00 de euro; 1,000,00 de dolari; Danu Ecaterina - 18,302,00 de euro; 5,000,00 de euro; Loziuc Elena - 4,000,00 de euro; Bîlici Emilia - 2,000,00 de dolari; 4,200,00 de euro; Mura Maria - 17,192,00 de dolari; 15,000,00 de euro; Bădărău Ala - 153,000,00 de lei; Mura Constantin - 3,693,00 de euro; Șalaru Clavdia - 2,000,00 de euro; Știrbu Daniela - 7,500,00 de euro; 20,000,00 de lei; Mîndîcanu Dionisie - 422,500,00 de lei; Țîbuleac Valentina - 22,000,00 de lei; 1,200,00 de euro; Preida Anna - 177,600,00 de lei; Preida Aliona - 130,900,00 de lei; Stoian Ștefan - 91,000,00 de lei; Loziuc Vasile- 11,595,00 de dolari.

Ciubara Aliona, în perioada de timp a anilor 2011-2014, folosindu-se de situația de serviciu ce-i permite accesul liber la mijloacele bănești vărsate în conturi de către deponenți, în sumă totală de 270,080,00 de lei; 20,795,00 de euro; 2,165,00 de dolari, în procesul de deservire a conturilor persoanelor fizice, a modificat și a închis în mod fraudulos conturi de depozit la 3 (trei) clienți ai Băncii, fără a înregistra operațiunile privind efectuarea vărsămintelor în conturi și eliberarea numerarului din conturi, în softul de evidență al sistemului informațional al Băncii, însușind astfel ilegal mijloacele bănești în proporții deosebit de mari, după cum urmează: Vicol Tudor - 170,000,00 de lei, Țarălungă Ion - 2,165,00 de dolari, Popa Tatiana - 100,080,00 de lei.

Ciubara Aliona a însușit în mod ilegal mijloacele bănești în proporții deosebit de mari primite în administrația BEM, în sumă totală de 1,292,080,00 de lei; 77,690,00 de euro; 33,952,00 de dolari.

Prin sentința din 18.03.2016, s-a constatat că de către Ciubara Aliona a fost cauzat prin infracțiune un prejudiciu material, în mărime de 2,728,344,11 (două milioane șapte sute douăzeci și opt mii trei sute patruzeci și patru, 11) de lei;

211,907,17 (două sute unsprezece mii nouă sute șapte, 17) de euro și 43,952,00 (patruzeci și trei mii nouă sute cincizeci și doi,00) de dolari.

Berliba Rodica Eugeniu, în perioada de timp a anilor 2005-2014, folosindu-se de situația de serviciu ce-i permitea accesul liber la mijloacele bănești vărsate în conturile de depozit ale clienților, în sumă de 101,935,00 de lei, în procesul de deservire a conturilor persoanelor fizice, a modificat și a închis conturi de depozit ale clienților băncii, fără a înregistra operațiunile privind efectuarea vărsămintelor în conturi și eliberarea numerarului din conturi în softul de evidență a sistemului informațional al BEM, însușind astfel ilegal mijloace bănești în proporții deosebit de mari, după cum urmează: Preida Lidia - 11,935,00 de lei; Climovici Galina - 10,000,00 de lei; 40,000,00 de lei; 20,000,00 de lei; 20,000,00 de lei.

În perioada 16.06.2010 - 26.06.2012, Berliba Rodica a primit de la Ojog Irina suma de 26,000,00 de lei, deschizând în mod fraudulos un cont de depozit inexistent și a eliberat un libret de economii, fără a-l înregistra în modul depozite al sistemului informațional al BEM. Berliba Rodica Eugeniu a însușit, în mod ilegal, mijloace bănești în proporții deosebit de mari, în sumă totală de 127,935,00 de lei.

În baza sentinței din 18.03.2016, s-a constatat că în data de 07.05.2014, Berliba Rodica a sustras suma de 674,73 de lei, de pe contul de depozit nr. 498/39/5:1074, deținut de clientul Eugenia Roșca. Prin sentința din 18.03.2016, s-a constatat că de către Berliba Rodica a fost cauzat prin infracțiune un prejudiciu material în mărime de 128,609,73 (una sută douăzeci și opt mii șase sute nouă, 73) de lei.

Astfel, reclamanta a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile, dispunerea încasării solidară a prejudiciului material cauzat (sustragerea banilor din depozitul de valori) prin infracțiune în mărime de 8,323,250.00 (opt milioane trei sute douăzeci și trei mii două sute cincizeci, 00) MDL, 46,900.00 (patruzeci și șase mii nouă sute,00) USD, 76,330.00 (șaptezeci și șase mii trei sute treizeci, 00) EUR (echivalent în lei la data executării sentinței) din contul inculpaților Ciubara Aliona, Berliba Rodica, Ababii Maria, Casico Igor și a părților civilmente responsabile Hanganu Ghenadie, Hanganu Aliona, Russu Eugeniu, Zară Maria, Jalbă Octavian, în beneficiul Banca de Economii SA, în proces de lichidare. Dispunerea încasării prejudiciului material cauzat (fraudarea conturilor de depozit) prin infracțiune în mărime de 75,126.89 (șaptezeci și cinci mii una sută douăzeci și șase,89) MDL, de la Berliba Rodica în beneficiul Banca de Economii SA, în proces de lichidare. Dispunerea încasării prejudiciului material cauzat (fraudarea conturilor de depozit) prin infracțiune în mărime de 2,199,315.98 (două milioane una sută nouăzeci și nouă mii trei sute cincizeci și unu, 98) MDL; 205,739.98 (două sute cinci mii șapte sute treizeci și nouă, 98) EUR și 46,831.44 (patruzeci și șase mii opt și treizeci și unu, 44) USD, de la Ciubara Aliona în beneficiul Banca de Economii SA, în proces de lichidare. Dispunerea încasării prejudiciului material cauzat (fraudarea conturilor de depozit) prin infracțiune în mărime de 294,132.90 (două sute nouăzeci și patru mii una sută treizeci și doi, 90) MDL; 1,500.00 (una mie cinci sute,00) EUR; 2,110.00 (două mii una sută zece,00) USD, de la Ciubara Aliona și Berliba Rodica în beneficiul Banca de Economii SA, în proces de lichidare.

În cadrul ședinței de judecată din 12 septembrie 2018, reprezentantul reclamantei, Artin Marinela, a înaintat cerere de concretizare a cuantumului prejudiciului material cauzat prin infracțiune.

Astfel, reclamanta a solicitat admiterea integrală a acțiunii civile înaintate. Disponerea încasării solidare a prejudiciului material cauzat prin infracțiune, în mărime de 8323250.00 MDL, 46900.00 USD, 76330.00 euro din contul inculpaților Ciubara Aliona, Berliba Rodica, Ababii Maria, Casico Igor și a părților civilmente responsabile Hanganu Ghenadie, Hanganu Aliona, Russu Eugeniu, Zară Maria, Jalbă Octavian, în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare. Disponerea încasării prejudiciului material cauzat (fraudarea conturilor de depozit) prin infracțiune în mărime de 75126.89 (șaptezeci și cinci mii una sută douăzeci și șase,89) MDL, de la Berliba Rodica, în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare. Disponerea încasării prejudiciului material cauzat (fraudarea conturilor de depozit) prin infracțiune în mărime de 2,199,315.98 MDL; 204,606.90 EUR și 46831.44 USD, de la Ciubara Aliona, în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare. Disponerea încasării prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 294,132.90 MDL; 1500,00 EUR; 2,110.00 USD, de la Ciubara Aliona, și Berliba Rodica, în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare.

Prin hotărârea din 21 decembrie 2018 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, cererea de chemare în judecată s-a admis parțial. S-a încasat în mod solidar de la Ciuhara Aliona, Berliba Rodica, Casico Igor, Ababii Maria, Hanganu Ghenadie, Hanganu Aliona în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de: 8323250,00 lei, 46900,00 USD, care vor fi convertiți în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la data plății conform cursului BNM. S-a încasat de la Berliba Rodica în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 75126,89 lei. S-a încasat de la Ciubara Aliona în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 2199351. 98 lei, 204606,90 EUR, care vor fi convertiți în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la data plății conform cursului BNM și 46831,44 USD care vor fi convertiți în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la data plății conform cursului BNM. S-a încasat în mod solidar de la Ciubara Aliona, Berliba Rodica în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare, a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 294132.90 lei, 1500,00 EUR, care vor fi convertiți în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la dala plății conform cursului BNM, 2110.00 USD, care vor fi convertiți în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la data plății conform cursului BNM. Cerințele înaintate de Banca de Economii SA, în proces de lichidare, privind încasarea de la Octavian Jalbă, Rusu Eugeniu și Maria Zară a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de: 8323250.00 lei, 46900,00 USD, s-au respins ca fiind neîntemeiate.

La 11 ianuarie 2019, Ababii Maria, Hanganu Aliona, Hanganu Ghenadie au înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani din 21

decembrie 2018, solicitând admiterea apelului și casarea parțială a hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri.

La 14 ianuarie 2019, Banca de Economii SA, în proces de lichidare, în persoana lichidatorului Grigore Olaru, a înaintat cerere de apel împotriva hotărârii Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 21 decembrie 2018, solicitând admiterea apelului și casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea admiterii parțiale a cererii de chemare în judecată, cu emiterea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de Banca de Economii SA, în proces de lichidare, de Hanganu Aliona și Hanganu Ghenadie.

S-a respins apelul declarat de Ababii Maria.

S-a casat parțial hotărârea Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 21 decembrie 2018, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Banca de Economii SA, în proces de lichidare, către Ciubara Aliona, Berliba Rodica, Ababii Maria, Casico Igor, Rusu Eugeniu, Jalba Octavian, Zară Maria, Hanganu Aliona și Hanganu Ghenadie privind încasarea prejudiciului cauzat în urma săvârșirii infracțiunii, în partea încasării în mod solidar de la Ciubară Aliona, Berliba Rodica, Casico Igor, Ababii Maria, Hanganu Ghenadie și Hanganu Aliona în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare, a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 8323250 lei, 46900 dolari, care va fi convertită în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la data plății conform cursului BNM, cu pronunțarea unei noi soluții, prin care s-a încasat, în mod solidar, de la Ciubară Aliona, Berliba Rodica, Casico Igor și Ababii Maria în beneficiul Băncii de Economii SA, în proces de lichidare, prejudiciul material cauzat prin infracțiune în mărime de 8323250 lei, 46900 dolari și 76330 Euro care vor fi convertiți în lei moldovenești la rata de schimb aplicabilă la data plății, conform cursului BNM.

S-a respins pretenția Băncii de Economii SA, în proces de lichidare, privind încasarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 8323250 lei, 46900 dolari și 76330 Euro de la Hanganu Aliona și Hanganu Ghenadie.

În rest, hotărârea Judecătorei Drochia, sediul Rîșcani din 21 decembrie 2018 s-a menținut fără modificări.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că apreciază drept neîntemeiată cererea de apel înaintată de Banca de Economii SA, în proces de lichidare, privind încasarea solidară a prejudiciului material de la Hanganu Ghenadie, Hanganu Aliona, Rusu Eugeniu, Zară Maria, Jalbă Octavian, în beneficiul Banca de Economii SA, în proces de lichidare, în mărime de: 8323250.00 (opt milioane trei sute douăzeci și trei mii două sute cincizeci, 00) MDL; 46900.00 (patruzeci și șase mii nouă sute, 00) USD (echivalent în lei la data executării sentinței); 76330.00 (șaptezeci și șase mii trei sute treizeci, 00) EUR (echivalent în lei la data executării sentinței).

Or, instanța penală nu s-a expus cu titlu de lucru judecat asupra unei conduite ilegale din partea lui Hanganu Ghenadie, Hanganu Aliona, Rusu Eugeniu, Zară Maria, Jalbă Octavian, astfel nefiind întrunită la caz condiția existenței faptei

prejudiciabile ilicite ca condiție a răspunderii civile delictuale, dact fiind faptul că, la materialele cauzei civile, nu au fost anexate careva acte judecătorești de dispoziție de constatare a conduitei ilegale ale lui Hanganu Ghenadie, Hanganu Aliona, Russu Eugeniu, Zară Maria, Jalbă Octavian.

La 23.01.2020, Banca de Economii SA, în proces de lichidare, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului a indicat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au admis discrepanțe între cele reținute, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii.

La 11.03.2020, Aliona Hanganu și Ghenadie Hanganu au depus referință la cererea de recurs, prin care au solicitat ca recursul declarat să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 21 noiembrie 2019 și comunicată participanților la proces la 23 decembrie 2019 (f. d. 178, vol. IV), iar recursul a fost declarat la 23 ianuarie 2020. Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei din 21 noiembrie 2019 a Curții de Apel Bălți, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către Banca de Economii SA, în proces de lichidare, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de

procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de Banca de Economii SA, în proces de lichidare, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenteii cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenteii, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acesteia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către Banca de Economii SA, în proces de lichidare.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Banca de Economii SA, în proces de lichidare.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Judecătorii

Svetlana Filincova

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru